

DOLNOBEŘKOVSKÝ ZPRAVODAJ

speciál povodně 2013

Dovolte mi začít tento článek slovy klasika.

„Tento způsob léta, zdá se mi poněkud nešťastným...”

Asi si většina z vás všimla, že začátek června nebyl pro část naší obce zrovna nejlepší. Stejně jako velká část naší republiky i 132 objektů v naší obci skončilo po téměř jedenácti letech opět pod vodou. S tím související problémy, nejsou zrovna shodné s představou ideální letní dovolené.

Shrnu tedy dění v obci a přinesu pár postřehů od ostatních osob. Spíše pro budoucnost. Nic dalšího v tomto tisku nečekejte. Domnívám se, že tato událost je natolik závažná, že v současné době je nad všechny ostatní.

Ale nepředbíhejme události. Vše v naší obci začalo v neděli. Možná dalo by se říci v sobotu. Jel jsem s Vojtou Čápem z promoakce a mezi řečí Vojta říká: „V roce 2002 taky takhle pořád pršelo, pamatuješ to?” „Povodně začaly úplně stejně”. V ten okamžik jsem si nepřipouštěl ještě jakékoliv ohrožení a nebo nebezpečí. Daleko od

pravdy ale opravdu nebyl. V neděli ráno jsme začali úklidem plovoucích mol u řeky. Ještě ráno to šlo suchou nohou, odpoledne už to bylo na holinky a večer už bychom mola nevyndali. Začátek byl opravdu rychlý. Ještě v neděli večer jsme stěhovali družinu a výdejnu obědů ve staré škole. Nejhorší ten den snad bylo vynést ze školního sklepa topení. Respektive dva litinové plynové kotle snad tunové. Díky SDH z

kolika hasičskými sbory právě z roku 2002 z Rychnovska a poté z větších vody z roku 2006 a 2010 kdy jsme my na oplátku jeli pomoci na Frýdlantsko. Zde jsme opět navázali několik kontaktů a i odsud již během doby, kdy voda stále ještě stoupala, přicházely zprávy o odhodlání kolegů přijet sem k nám pomoci s odstraňováním následků povodně.

Úterý bylo ještě ve znamení čekání, kde se hladina zastaví a stále ještě probíhající evakuace. Ale i při tom bylo třeba zajistit ostrahu evakuovaných objektů. Hlídky chodily jak pěšky tak na lodičce až k jezu. Štáb se mezitím musel posunout z náměstí na křižovatku. Zde se řešil problém s dešťovou kanalizací, kterou bylo nutné utěsnit, jinak opět hrozilo zatopení hřiště a přilehlých objektů. Zde jsme také měli připravený materiál na vybudování provizorní hráze pro případ, že by hladina dále stoupala. Z roku 2002 si velmi dobře pamatujem situaci, kdy hřiště bylo velkou lagunou ještě měsíc po opadnutí vody. Tomuto stavu jsme chtěli v každém případě zabránit. Doufali jsme, že vysoký stav vody nebude tak dlouho, aby se stihlo prosáknout tolik vody, která by zatopila prostor. I přes to došlo k průsakům spodní vody do objektů a na hřiště. Středa byla také den, kdy jsem mohl sousedům sdělit zprávu z okresního krizového štábu, že Labe v Mělníku kulminuje. Bohužel na výšce 936 cm.

Což bylo podstatně více než byly první odhady a více než informace, které jsem přivázel každý předchozí den. Ve Vlněvsi byla situace o poznání jednodušší. I zde však došlo k pokosení několika domů. Ale od té doby už to šlo ráz na ráz. Ve čtvrtek ráno sotva opadla voda a dalo se dojít suchou nohou na náměstí, tak jsme odklidili pytle s pískem od krámu a hospody. V hospodě bylo pár centimetrů vody, díky zapískování. Naštěstí to vše bylo v soklech a dlaždičkách. Ještě ten

Cítova se ale vše povedlo. Mělo to jednu chybu. Když už jsme měli ty skříňky a stolky v rukou, měli jsme je odnést opravdu všechny o patro výše, ale to jsme v ten okamžik ještě vůbec netušili. Původní prognózy hovořily totiž pouze o podstatně menší vodě, než ta která přišla.

První dům, který je na ráně je dům Hodků. A hned po nich je to dům respektive zahradní chatka Fidlerů. Pan Hodek přišel se slovy: „Hele, kluci, potřeboval bych jenom nadzvíhnout hoblovku v dílně, aby měla motor nad vodou, kdyby náhodou... všechno ostatní už mám odstěhovaný do patra.” Škoro všechno tedy. A pak už to šlo vše opravdu kalupem. Bylo totiž více než zřejmé, že původní prognózy vezmou za své. V pondělí se rychle stěhoval Obecní úřad do patra, knihovna. Po zveřejnění výzvy se naštěstí sešlo dost ochotných rukou. Potom ještě hasičárnu, hospodu, krám, paní Drahovzalovou, několik dalších soukromých nemovitostí vystěhovat nebo vynosit do patra. Nevzpomenu si na všechna místa kde jsme se pohybovali. Zároveň s těmito pracemi bylo třeba pracovat i na druhé linii... zajistit ubytování, stravování, informovanost, spojení s okresní povodňovou komisí, humanitární pomoc, organizaci pomoci, následný svoz komunálního odpadu a vůbec obecně zajistit chod obce jako takové.

Na tomto místě musím říct jednu důležitou věc. Od povodní v roce 2002 jsme se hodně naučili. Věděli jsme co nás čeká a co je potřeba zařídit. Další nesporná deviza, kterou naše obec má je partnerství s ně-

den večer byla restaurace čistá, vytřená, nábytek zpět. Restaurace měla vymalovanou kuchyň a ve čtvrtek už se dalo sedět a v pátek už i jíst. To samé i vedlejší krám a krámek paní Vydrové. Během čtvrtka klesla voda natolik, že se dalo spláchnout náměstí dočista a tím pádem netahat zbytečně bláto po celé obci a zabránit tak neskutečné prašnosti. Byla zřízena deponie komunálního odpadu a přijely první dobrovolné sbory. V pátek už se vše rozjelo na plné obrátky. Velení se ujal kolega Václavík. S jeho svolením přetiskujeme níže jeho pohled na věc. Je to přeci jen člověk s odstupem od místních problémů.

Na tomto místě bych hrozně rád poděkoval školní jídelně. Kolektiv tam byl celý týden a dělal maximum proto, aby všichni kteří přijeli a přišli pomoci měli zabezpečené stravování a musím uznat, že se jim to podařilo více než obdivuhodně.

Dále mi dovoluji poděkovat všem, kteří přidali ruku k dílu. Měl jsem v tu chvíli rozporuplné pocity. Na jednu stranu jsem byl hrozně rád, že vidím naše nové

sousedé, kteří se do naší obce teprve přistěhovali a neváhali přijít a nabídnout potřebnou pomoc. Na druhou stranu jsem byl zklamán tím, že vidím starousedlíky, kteří se tváří, jako že se jim to netýká, vždyť to přeci není jejich problém. Osobně jsem hrozně rád, že se povedlo za pomoci všech dobrovolníků obec uklidit v tak rekordně krátkém čase. Vemte si fakt, že za čtyři dny byla obec téměř čistá. I když jízvy na krajině a majetku budou řeckně do roka zahojeny, tak jízvy v mysli obyvatel jen tak nezmizí a nemusí je ještě připomínat bláto a hromady odpadů, které byly ještě nedávno majetkem jednotlivých osob. Mám jedno srovnání. Byl jsem v Hořině. Zde je vidět zmar. Celou dobu obyvatelé Hořína doufali v ochranu povodňové hráze. Teď si představte, že něco čemu důvěřujete a na co se spoléháte, nezafunguje. To je potom průšvih. V našem případě to je tak, že víte co přijde, dá se na to připravit. Dá se ochránit nejcennější majetek, vzpomínky, fotografie... Víím, že je to těžké, a že se mi to dobře mluví.

Ale ve srovnání s obcemi proti proudu jsme na tom opravdu lépe. V kontextu obce jako celku.

Dovolte mi však několik posledních zamyšlení.

- 1) Zeptejte se vámi zvoleného zastupitele, jakým způsobem se podílel na likvidaci škod. Jakým způsobem on přispěl „svojí troškou“. Je tak složité zvednout telefon a zeptat se: „Je něco potřeba zařídit? Mohu nějak pomoci?“ Z levicových a nezávislých stran přišla pomoci pouze a jen paní Houšková. Z opačného konce zastupitelstva byla účast téměř kompletní.
- 2) Kde bylo všech téměř sto členů Sokola? Když už přišel pomoci někdo ze župy, tak pouze na základě osobního přátelství, dali by se spočítat na prstech jedné ruky.
- 3) Jsou okamžiky, které mě zarazí. Nejedna takový jsem zažil. Jeden za všechny: Nechápu, proč si pro humanitární pomoc chodí i lidé, kteří barák od bláta určitě neměli. Tak on se asi ten jeden kyblík s hadrem a savem určitě doma neztratí a je to zadarmo, že. Si dojdou dvakrát...
- 4) Že se ruce dobrovolníků hodí i k úklidu nepořádku, který nenapáchala voda a že se objeví odpad, který sem někdo naveze s tím, že ho někdo uklidí... To je asi takovej český folklór.

Že je tady parta lidí, kteří svůj čas věnují této práci, tak to je především díky tomu, že mají podporu ve vedení obce. Díky paní starostce.

A ještě jeden osobní postřeh. Měl jsem možnost setkat se se zástupci našeho kraje. Po tomto setkání jsem se opět přesvědčil o tom, že co si nezařídíme jako obec v samosprávě, tak to opravdu nebudeme mít. A když k nám na jednání přijedou jako že na večeri a na pivo, tak od nich (vedení kraje) opravdu nemůžeme čekat zázraky.

L. Havlák

Vážení spoluobčané, hasičky, hasiči a přátelé hasičů

prožili jsme další zkoušku odolnosti, zkoušku, která vždy způsobí mnoho bolesti, utrpení a strádání. Povodeň. Někdo řekne, to nic není, voda přijde a zase odejde. Ale to řekne člověk, který povodeň neprožil na vlastní kůži, nebo člověk, který nemá cit. V Dolních Bežkovicích se našlo mnoho lidí, kteří mají cit, povodeň se jim netýkala a přesto přišli pomoci a pomáhali celou dobu, kterou byli schopni. Pomáhali i naši přátelé hasiči z Rychmova n. Kněžnou, kteří zde byli již v roce 2002. Dobrovolní hasiči z Dolních Bežkovic začali pracovat jako první a k nim se postupně přidávali lidé vynikajících vlastností a morálních kvalit. Nemohu zde jmenovat jednotlivce, protože neznám všechna jména těch, kteří odváděli pro druhé ohromnou pomoc, mohu jen zkonstatovat, že skupina hasiček spolu s dobrými dušemi (nejsou hasičkami) dokázali pomáhat při úklidu domovů těm, kteří již na to nestačili. A jejich pomoc byla vidět všude. Lidé pomáhali i tím, že nosili jídlo a pití pro ty co, pracovali. I to je záslužné. Stalo se mi to osobně a chtěl bych té osobě moc poděkovat, člověka to docela vezme za srdíčko. Naše skupina hasičů v prvním počátku pomáhala při odvážení nábytku, prováděla noční hlídky proti rabování a při stoupající hladině prováděla kontroly domů, zda tam někdo nezůstal. Zde se již formoval povodňový štáb pro další činnost, která je vždy nejnáročnější. Vyklízení zatopených objektů, likvidace těchto věcí,

jako je nábytek, oblečení, zkrátka všechno, co bylo pod vodou, mnohdy i nebylo. Samozřejmě i zajišťování humanitární pomoci, spolupráce s ČEZ a s VEOLÍ. Myslím, že paní starostka a velitel záahové jednotky našeho sboru tvořili dokonalý základ štábu, kde se rozhodovalo a řešilo mnoho závažných věcí ve dne i v noci. Po příjezdu hasičů z Orlických hor přibyl do štábu starý ostrýlený praktik na „povodně“ Jirka Václavík, který si svoje hochy dokázal uhlídat. Nechci tu celou dobu jen psát o jejich práci, píšu tento otevřený dopis jako veliké poděkování všem, kteří nezištně a ochotně pomáhali druhým k znovuožnování funkčnosti domácností a obce. Děkuji všem těm bezejmenným, těm, kteří mají v sobě úctu k lidem, pochopení a morální odpovědnost, kterou mnozí již ztratili. Děkuji.

Milan Sedlák starosta Sboru dobrovolných hasičů - Dolní Bežkovice

Povodeň byla další zkouškou nás všech

Neuvěřitelné množství lidí, kteří pomáhali před ní, při ní i po ní. Bylo jich tolik, že je nemohu jmenovat, abych snad na někoho nezapomněla. Lidé, kteří přišli a zcela nezištně pomáhali, někteří jednou, někteří po mnoho dní. Bez oddechu pracovali naši hasiči i hasičky, dobrovolníci, denně zemdlení až na pokraj svých sil a přesto s dobrou náladou. Těší mě, že přišli zaplavení lidé a hovořili o jejich práci s úctou a obdivem.

Úžasná solidárnost hasičských jednotek s naším sborem, s naší obcí, když bez vyzvání přijeli pomoci z Častolovic, Kostelce nad Orlicí, Kvasin, Solnice, Chotyně, Bílého kostela, Dobré, Českého Meziříčí a Kunratic v počtu téměř 60ti lidí, mnoho z nich tu bylo pomáhat i v roce 2002. Sehraní, přesně věděli co dělat, dobrovolní záchranáři s praxí profesionálů. Sledovat je v akci byl prostě zážitek. Naše kuchařky ve školní jídelně se o všechny záchranáře, dobrovolníky i část evakuovaných vzorně po celý týden postaraly a co těší, že byla slyšet jenom chvála.

Odevzdanost a přesto statečnost všech těch povodňových postižených s jakou zvládali přijetí svého osudu a chuť co nejrychleji se zbavit všeho zničeného a poškozeného

a začít ve svých domovech znovu. Nenaříkali, nestavěli světu na odiv tu hrůzu, která je potkala: odklízeli, uklízeli, ale rozhodně neklesali na mysli. Člověka asi podrží i to, že na to všechno není sám. Už bych nechtěla povodeň, ale tu atmosféru, která byla po té, co voda začala opadat, tu bych určitě zažít chtěla, bylo mi s vámi dobře a já úplně všem za to nasazení děkuji.

Členem štábu byl i Libor Havlák, náš „tiskový mluvčí“, připravený kdykoliv a jakkoliv pomoci, byl u všeho důležitého a který svým humorem odlehčil atmosféru při večerních schůzkách s lidmi na náměstí. A nakonec a úplně nejvíc, bych chtěla poděkovat dvěma bratrům, kteří stáli ve dne v noci od neděle 2.6. v čele krizového štábu, vždy si věděli rady a bez kterých by se to vše a především úklid nezvládl v tak rekordním čase, to jsou Standa a Zdeněk Kvídovi.

D. Smolová

Pár přátel stačí mít - pohled Jiřího Václavíka (velitele zásahu ve dnech 6. - 9. 6. 2013)

V srpnu roku 2002 opomenul Svatý Petr přivřít na nebeském vodovodu kohoutky, a tak rozlehlou část české kotliny postihly velké povodně. S nebyvalou razancí a intenzitou pustošily domy, majetek lidí, pole, lesy, zahrady, mařily lidské životy a přinášely s sebou zkázu, beznaděj, zoufalství, obrovské pracovní nasazení, ale paradoxně i nová přátelství, neuvěřitelné zážitky a cenné životní zkušenosti. Možná jen náhoda, nečekaná shoda okolností, osud nebo co já vím, přede mně na jednou postavil obrovskou výzvu, protože jsem se, skoro ani nevím jak a ve velice krátké době, ocitl na několik dní v Dolních Beřkovicích na Mělnicku. Obci s přibližně 1600 obyvateli, jejíž jméno jsem do té doby nikdy neslyšel, natož abych věděl, kde se přesně nachází. Původně jsem do Beřkovic odjížděl jako zástupce velitele cca 70 členného povodňového odřadu dobrovolných hasičů z okresu Rychnov nad Kněžnou, ale protože se pověřený velitel nemohl z osobních důvodů na místě zdržet déle, tak jsem, ve velice brzké době, musel převzít velení já. „Nesmíš to moc zvorat a udělat si velkou ostudu,“ říkal jsem si sám pro sebe. Jak se však později ukázalo, pochybnosti a obavy nebyly na místě, protože se v Dolních Beřkovicích toho roku sešla neskutečná parta lidí - těch správných poctivých dřičů, černičů, nosičů vody a skvělých lidských charakterů, což se bohužel, nebo spíš bohu díky, opět potvrdilo i o 11 let později. V roce 2013 totiž o sobě dalo vědět Labe znovu a vystoupilo ze svého koryta. Nepříjemná situace se tak nečekaně opakovala.

2013

Ležím doma a snažím se doléčit bolavá záda. Chodím na pravidelné injekce, nalepuji hřejivé náplasti. Při těchto procedurách prakticky nonstop sleduji s velkým zaujetím zpravodajství ČT24, kde jsou nové a nové zprávy o vodě, která pustoší města, městečka a obce od Českých Budějovic až po Děčín. Je mi z toho strašně smutno, protože se od jisté doby moc dobře dokážu vžít do pocitů postižených lidí i záchranářů. Zážitky z let 1997, 1998, 2002, 2010 mám stále před sebou a v živé paměti. Jenže teď je tu zcela jiná situace. Trápí mne hřbet, jsme o 11 let starší, několik kilogramů těžší a navíc stále nemá oficiální organizování povodňových odřadů podporu ve vyšších sférách, což jaksi můj rozum nebere. Jistě je jen jedno. Příhody a zážitky spojené s některými beřkováky mají v mém srdci a myslí váhu zlata. Patří k nejsvětlejším okamžikům mého dosavadního života. V Beřkovicích mám řadu skvělých kamarádů, přátel a v žádném případě je nehodlám nechat na holičkách. Stejný názor sdílí i většina hasičů, kteří v roce 2002 na mělnicku zasahovali. Tuto skutečnost dokládá i můj mobilní telefon. Neustále zvoní, pípá a informuje mne o tom, že někdo volá nebo mi přišla textová zpráva. „Bude se organizovat nějaká pomoc,“ ptají se všichni. Jednu chvíli si dokonce připadám jak na operačním středisku v době mimořádné události.

Běda, Láďa, Oťas, Tomáš, Martinové, Milan a mnoho dalších mi skoro až vnucují své služby a techniku mateřských sborů. Martin P. je dokonce ochoten přijet z Olomouce do Častolovic a odtud s námi vyrazit pomáhat. Tento zájem mi

však činí neskutečnou radost, neboť vím, že když do Beřkovic vyrazíme, tak bude potřeba každá volná ruka. Oficiálně se však nabízejí dvě formy pomoci: První možností je přihlásit se u svého územně příslušného operačního a informačního střediska HZS kraje, kde se zpracovává přehled jednotek, které by mohly s ohledem zabezpečení území kraje jednotkami PO pomoc poskytnout. Následně má být tento seznam nabízen postiženým krajům přímo povodněmi postižené HZS kraje. Uvedené kraje budou shromažďovat požadavky na čerpání a rozhodnou, zda nabízenou pomoc využijí.

Ve druhém případě se může jednotka SDH obce, která má partnerské styky s postiženou obcí, se souhlasem OPIS HZS kraje, zapojit přímo; musí však být zabezpečena funkčnost poplachových plánů kraje. Zní to sice dost kostrbatě, ale alespoň něco. Co mne však přivádí téměř k nepřičetnosti je v dnešní době nepochopitelná zmínka pouze o nabídce čerpání a její zdůraznění. Buď si budeme hrát na specialisty,

neustále řešit závažové a likvidační práce nebo prostě chceme postiženým a utahaným lidem pomoc a poskytneme jim v relativně krátké době účinný a pokud možno co nejvíce ucelený servis služeb, které hasiči za léta praxe rozhodně umí.

Nabídka pomoci

Volám kamarádovi Standovi, veliteli beřkovické jednotky a zjišťuji situaci. Bohužel jsou opět pod vodou. K limitům roku 2002, kdy se obcí prohnala více než 100 léta povodeň, není až tak daleko. Nabízené pomoci se v žádném případě nezříkají, jenom je potřeba vše vhodně načasovat. Tato informace mi stačí. Na nic nečekáme a s veliteli zainteresovaných jednotek zajišťujeme vše potřebné. Kvasinští již ve středu večer odjíždí směr Beřkovic, protože chtějí nejprve pomoci s úklidem rodině kolegy, který si zde při povodních roku 2002 našel manželku. Ve čtvrtek je následuje České Meziříčí. Mezitím organizují hasiči v Častolovicích a Kostelci nad Orlicí humanitární sbírku. Náklad sanitárních a úklidových prostředků, ochranných pomůcek a nářadí doplňujeme materiálem z Českého červeného kříže a v pátek společně s kolegy z Kostelce nad Orlicí a Solnice odjíždíme také směr Mělník a dále do Dolních Beřkovic. Cennou posilou je pro nás holomocký Martin P. Brzy ráno ještě

tě do Beřkovic přijíždí kluci z Dobrého a přiváží náklad čerstvého a voňavoučkého pečiva z ličenské pekárny Beas. Koblihy, koláče, makovce, hrbety, chléb, rohlíky, jsou složeny ve školní jídelně a v následujících dnech příjemně zpestří postiženým i zasahujícím jídelníček. Světe div se, i v době přírodní katastrofy si můžeme dopřát v postižené oblasti nebývalý sortiment potravin. A nejen to...

Příjezd

V koloně přijíždíme kolem poledne na náves do Dolních Beřkovic. Cestou ještě přemýšlím, jak to uděláme s velením. V roce 2002 jsem byl tímto úkolem oficiálně pověřen, letos jedeme všichni na vlastní triko a navíc jsou mezi námi kluci, kteří slouží mezi profesionály jako velitelé čet a kromě bohatých zkušeností mají i kurzy taktického řízení. Proto se nikam nehrnu a jsem bez jakýchkoli diskusí ochoten jít dělat černou práci. Vše je však záhy velice rychle a plynule vyřešeno. Stojíme pod slunečníky krizového štábu. Standa mi po podání ruky sděluje, že určitě počítá s mojí pomocí. Přítomní hasiči nic nenamítají a dodávají, že jsou ochotni se mi podřídit. Tak jdeme na to...Najedli jsme se cestou, proto na nic nečekáme a po krátké poradě se vrháme do práce. Nejprve v hasičské zbrojnici

vykládáme humanitární pomoc a další materiál, který jsme do Beřkovic přivezli. Letmo se seznamuji s aktuálním plánkem obce, používaným kmitočtem radiostanice, započatým rozpisem potřebných prací a společně se Standou si bereme na starosti nasazování zasahujících jednotek, přidělování práce obecním zaměstnancům, dobrovolníkům apod. Zdenda Kvída s paní starostkou řeší převážně obecní záležitosti a nám všem přeochoťně pomáhají i Klárka s Andrejkou. Holky jsou skvělé, bez problémů aktivně používají radiostanici a na štábu zajistí první, poslední. Pochopení pro práci hasičů mají i majitelé mělnických pneuservisů a autoservisů, kteří buď bezplatně nebo za neuvěřitelně směšné částky opravují unavenou a opotřebovanou techniku.

Zásah

Netrvá dlouho a opět mám, tak jako v roce 2002, k dispozici neocenitelný a osvědčený dopravní prostředek - jízdní kolo, se kterým se mohu efektivně a velice rychle pohybovat napříč obcí. Až na jedno píchnutí pláště neutrpklo při zásahu větší újmy. Docela komické a úsměvné jsou pak situace, kdy se mne majitel kola ptá, jestli si může na chvíli půjčit moje kolo. Letos je situace oproti roku 2002 jiná. Vody bylo o trochu

méně. Beřkovičtí (kluci i holky) udělali před našim příjezdem obrovský kus práce. Zřídili štáb na nejlepším možném místě – na návsi. Jako první vyčistili a uklidili smíšený obchod a místní hospodu, čímž zajistili chod obce a její zásobování. A co i zkušeno a protřelé hasiče dostalo úplně do kolen bylo bezplatné stravování zajištěné ve školní jídelně (mimořadně velice chutné a s přeochoťným personálem) a volně

přístupné chlazení s pípou a dvěma výtoky (limonáda, pivo), umístěné uprostřed návsi hned před krizovým štáblem :-). Nejsem úplně nakloněn pivku, ale uvidíme, třeba to bude fungovat bez problémů.

V obci je mumraj jak v mraveništi. Postupně se otevírají jednotlivé domy, hasiči s místními lidmi vynášejí a nakládají znehodnocený a zaplavený nábytek a vybavení jednotlivých místností.

Obrovské množství materiálů je pak následně přeloženo do kontejnerů a vyváženo na vyhrazené místo za městečko k cukrovaru, kde vzniká „nový Říp“. Další muži v modrých zásahových oblecích uklízí uhynulá zvířata a dávají stranou kontaminované potraviny. Jiní odčerpávají vodu z domů a garáží, kde nám to hladina spodní vody umožňuje, zprvozoňujeme zaplavené a uzavřené přípojky vodovodu, fekály pomáhají udržovat v chodu podtlakovou kanalizaci, v hasičské zbrojnici běží příjem a výdej humanitárky, elektrikáři prověřují a zapínají přívod elektrické energie do obecních zařízení a domácností. Prostě, kdo chce pomoc a pracovat, maká jak šroub. Občas mám pocit, že se setkáváme a předbíláme. V 19 hodin je večer. Ukončujeme práci a přejíždíme do tělocvičny, kde se seznamujeme s ubytováním. Po večeri a osprchování se scházíme na návsi. Na návsi probíhá schůzka místních lidí s představiteli obce, hasičů a řeší se zde nastalé problémy a případné připomínky. Určitě příjemným povzbuzením a oceněním naší práce je potlesk, který zaznívá po dílčím hodnocení paní starostky. Během schůzky zjišťují, že dvěma hasičům neslouží úplně dobře nohy a začíná být na nich vidět opilost. To se mi pramálo zamlouvá, protože vím, že čtyřicet lidí může odvádět kvalitní práci a dělat hasičům dobré jméno, ale, jak se říká, i jeden blbec může vše pokazit. O tom, jak je tato hranice vratká mne přesvědčuje reakce jedné místní paní, která na mnou pronesená slova o čerstvosti hasičů, má

jakési nepřijemné a jízlivé poznámky. Situaci řeším s velitelem dané jednotky a prosím ho o nápravu. Následně se celá věc vyvíjí tak, že jeden uražený jedinec odjíždí i s technikou domů, druhý pokračuje v práci, ale očividně si nejsme sympatičtí. Na schůzku s obyvateli navazuje, se ohledem na prožití psychické vypětí a pracovní nasazení, až neuvěřitelná večerní zábava. Do pozdních nočních hodin družně sedíme a zpíváme při kytarě. Abychom místním co nejvíce odlehčili a měli možnost nabrat síly, domlouváme se na nočních hlídkách. Vzniká zde také jedna malá sázka, kterou uzavírám s Mirkou. Sázka se týká toho, že se podle nich v sobotu nezačne dělat

dříve než v 08:00 až 08:30 hodin. Kromě této maličkosti však v unavených a savem vydesinfikovaných hlavkách beřkovických hasiček uzrála neuvěřitelná myšlenka. Klárka totiž měla mít v sobotu dne 8. 6. 2013 svatbu a ačkoli bylo vše

připraveno, nakoupeny prstýnky, napečeny koláče, odeslány pozvánky, tak voda vykonala své a svatbu bylo nutné zrušit. „Co kdybychom zítra Klárce vystrojili takovou malou povodňovou svatbu. Půjдете s námi do toho?“, ptají se mne holky, coby zástupce hasičů, a přítomné paní starostky. Jedná se o nápad, který nelze odmítnout. Informace o plánované „svatbě“ se šíří mezi hasiči jako lavina. Jsou doladěny poslední podrobnosti. Vzniká nádherný svatební projev paní starostky, holky přes noc, ani nevím, kdy to mohly stihnout, shání - možná i pečou dort, stříhají myrty, hledají špendlíky atd., atd. Vše je připraveno na sobotu ve 13 h, krátce po obědě.

Sobota

Ráno ihned po snídani, není ani 07:20 h, posílám první jednotky pracovat. Před 8 hodinou přichází holky a dívají se, že tu už hasiči nejsou. Ha, vyhrál jsem! Sud připojený k chlazení na návsi má na obalu červenou proužku, což značí, že až do večera budeme točit pouze nealko (limonádu). Hasiči i místní překvapivě nic nenamítají, chápou situaci a nemají problém dát si pivko až večer. Opět se rozjíždí dobře zaběhnutá mašina. Každý opravdu dělá, co může a v obci je to už pomalu znát. Na obědě ještě klukům připomínám, aby nezapomněli na 13h. Před třináctou hodinou se v okolí krizového štábu schází zajímavá směsice lidíček. Jsou tu beřkovičtí hasiči, hasiči, kteří přijeli pomáhat, zainteresovaní místní lidé, rodiče ženicha. Klárku se snoubencem posíláme na oko něco zařídit. Mezitím je stánek krizového štábu nazdoben našasou záclonou, v holinkách a s koženými deskami přichází paní starostka, hasiči mají na ušpiněných tričkách připnuté myrty, Beřkovičtí na upo-

cená těla navlékají svítivé žlutá hodobožová trička, která vznikla u příležitosti 130. výročí jejich sboru. Za zatopeným domem je připravená špinavá cisterna kvasinských hasičů, která čeká na pokyn. Okna i přední kapotu červenobílého vozu zdobí bílé mašle, nechybí na rychlo natrhaná a naaranžovaná kytice. Vše může začít. Klárka s manželem čekatelem se totiž už vrací.

Sluneční paprsky vysouší podmačenou návěs a snad i dávají znamení naděje. Rozevřeným špalírem hasičů přichází oba snoubenci před paní starostku. Nevěsta dostává kytici z javorových větviček. Kytarista Michal v povzdálí zpívá dojemný svatební pochod. Atmosféra má neuvěřitelné grády. Všimám si, že po tvářích rodičů, snoubenců, ušmudlaných hasiček i některých rádoby tvrdých hasičů stékají slzy jak hrachy. Máme co dělat, abychom to, co právě vidíme a prožíváme, vůbec ustáli. Po improvizovaném manželském slibu, vzájemné výměně utopených prstýnků a prvním povodňovém polibku přichází na řadu spanilá jízda „novomanželů“ obcí na střeše houkající, blikající a vystaffirované Casky a po návratu zpět před štáb i taneček v kroužku mezi kamarády. Pár přátel stačí mít, co umět za to vzít a nepřestanou hrát, když nemáš chuť se smát... zní nyní zatopenými Dolními Bežkovci. Super. Nechápu, kde se to v těch lidech bere. To oni jsou pro mě ti praví hrdinové. Ani ne po dvaceti minutách se opět vracíme ke své práci. Stejně jako dopoledne nakládáme, odvážíme, čerpáme, wapkujeme.

A je tu podvečer, sprcha, večere a další schůzka na návsi. Hlídaní budou dnes večer zajišťovat vojáci. Ofiality a další nutnosti jsou vyřešeny, práce na druhý den připravena, Michal má naladěnou kytaru. Po několika úvodních skladbách dáváme do placu osvědčený těžký kalibr v podání písničky Michala Davida, která již dnes zazněla na odpolední svatbě. Mám pocit, že nám to s kytaristou Michalem docela dobře ladí, jen nejsem úplně přesvědčen o tom, že podobný názor mají i další přítomní. Zpívám rád. Jaké je však moje překvapení, když před koncem písničky stojí prakticky všichni přítomní v kroužku, drží se kolem ramen a zpívají z plných plic. Další okamžik, který mne zcela uzemnil. Vodu Vám nezávidíme, ale skvělý kolektiv určitě ano. Ještě zkontrolujeme obec. Je pozdní večer a je čas jít spát.

Neděle

Probuzení, snídaně, zahájení práce krátce po sedmé. Opět jezíme jak tryskomysli. Kosteletí třetí den v kuse nakládají kontejnery. V legraci si ze mě utahují, že kdyby s námi nesousedili a neměli by v názvu nad Orlicí, tak by si taky možná někdy začerpali. Bežkovická cisterna Libor neúnavně umývá místní komunikace a dvorky. Místní Železné ladies přechází dům od domu a společně s Kvasinskými, Častolovými, Solničáky, Doberáky, Meziříčáky, ale i Chotyňáky, Bílými Kosteláky, Kunraticemi vymývají a stěrkují další a další místnosti, sklepy nebo vynášejí naplaveniny. Přišla pomoc i partička nohejbalistů, kteří pro tentokrát vynecha-

li trénink. Kolem 9 hodiny přijíždí na návěs zelenohnědá vojenská Tatra a z ní vystupují čtyři vojáci. Je nám oznámeno, že přijeli zajišťovat ostrahu. „Ostrahu potřebujeme až po 21 hodině, můžete jít někam pomáhat?“, ptáme se. „Ne, my nesmíme být nasazováni na hospodářské práce,“ zní poměrně razantní odpověď jednoho z nich. Následně si jeden voják v maskáčích lehá na vyhrátou a umytou dlažbu před krizovým štábem, další tři se rozvalují na židlích s plastovým výpletem po mé pravici. Trochu ve mně vře krev, ale snažím se dělat, že to nevidím a nereagovat. Telefonuji, vysílám, vysílám i telefonuji zároveň. Zašpinění hasiči pendlují obcí. Kluci na štábu neví, kam dřív skočit. Holky sotva uzvednou ruce a nohy a my tu máme čtyři uniformované balíky. Po nějaké době je to zeleným panáčkům trapné a sdělují mi, že se rozhodli, že někde pomohou a ať jim tedy přidělím práci. Posílám je vyklízet bytovky na jezu. Později se jedu na kole na místo přesvědčit, jak práce pokročily a cestou tam potkávám maskáče, jak míří ke štábu, kde prý nasedli do přivolaného auta a odjely. Možná se vrátí do Bežkovic až večer, ale to už my budeme na cestě domů. Blíže k poledni musím odjet první jednotky. Postupně zvedají kotvy Bílý Kostel, Chotyně, České Meziříčí, Kunratice.

Nedělní dopoledne se snažím věnovat tomu, že pěšky procházím každý dům v zasažených lokalitách a přímo u majitelů prověřuji, jestli ještě něco nepotřebují. Na místo přijíždí i jeden z mělnických velitelů. Jsme si navzájem představeni, přičemž mne ohromně pobaví

a zároveň i potěší jeho dotaz: „Letos jste to toliká neschytili. Voda byla jen tady po návěs, ne?“ S klukama na štábu se potutelně usmíváme a odpovídáme: „Ne, voda byla skoro stejně jako v roce 2002 až na křižovatce pod hřištěm. I tam byly domy vyplaveny, ale už máme vše uklizeno.“ Přibližně v tuto dobu se mne ptá paní starostka, jestli nevím, jak to vypadá u ní doma, protože se k sobě do bytu po celou tu dobu ještě vůbec nedostala. I toto je jeden z častých jevů povodní. Lidé, kteří jsou nejvíce zatopení a jsou ochotni rozdat se druhým, většinou o pomoc nežádají nebo jsou v tomto ohledu velice skromní. U paní starostky je však již hotovo a uklizeno. Ještě před odjezdem k ní jsem všem zasahujícím zdůraznil, aby si na úklidu jejího domu dali

abnormálně záležet, protože si to určitě zaslouží. Zbývající jednotky finišují, aby před večerním odjezdem udělaly co nejvíce práce. Vše šlape bez nějakých zásadních zádrhelů. Jenom kdyby se nezačaly vyplňovat chmurné předpovědi meteorologů a od severovýchodu nepřicházela hrozivá mračna. Dopoledne už poměrně intenzivně prší. Po dokončení započaté práce, večeri a společné fotce se s místními loučeme a míříme domů. Na místě ještě do pondělí zůstávají hasiči z Kvasin a Solnice. Odjíždíme při šílené průtrži mračen. Cestou projíždíme zatopené silnice a vzpomínáme na bežkovické. Už je na čase, aby to povodňové martyrium skončilo...

J. Václavík

